

کارشناسان و هنرمندان می گویند جشنواره هنرهای شهری مشهد به بلوغ رسیده است و باید از رویکرد زیباسازی صرف عبور کند

وقت پوست اندازی المان‌های شهری رسیده است

الهام ظریفیان

جشنواره هنرهای شهری مشهد در نوروز ۱۴۰۲ تمرکز خود را بر هنرهای تعاملی گذاشته بود، رویکردی که سال گذشته نیز سمت و سوی اصلی آثار را تشکیل می داد اما امسال و با اختصاص پهنه های علم، نور و کودکان در جشنواره بیش از پیش نمایان بود. در گزارش زیر به سراغ سه تن از هنرمندان و پژوهشگران هنرهای شهری رقتیم و از آن ها خواستیم نظر و ارزیابی شان را از این رویداد شهری با ما در میان بگذارند. دیدگاه مشترک هر سه این کارشناسان، مهر تأییدی است بر همان رویکردی که از یکی دوسال پیش، جشنواره در پیش گرفته است، یعنی حرکت به سمت المان های تعاملی و مخاطب محور. آن ها بر این نظرند که دوره المان های بزرگ نمایی شده به پایان رسیده است و جشنواره باید به دنبال یک پوست اندازی بزرگ باشد.

سال های قبل کارها مکان محور نبودند. او می گوید: کاری در کارگاه ساخته می شد و بعد با جرتقیل به یک مکان برای نصب منتقل می شد. اصلا مهم نبود کجا قرار می گیرد. ولی امسال در لچکی بولوار جانباز کاری را دیدم که دقیقا بر مبنای خود آن سایت طراحی شده بود و این رشد بزرگی بود. جانمایی همیشه نقطه ضعف مشهد بوده است. وقتی لچکی جانباز را دیدم که اثر برای آن مکان طراحی شده بود، خیلی کیف کردم. این هنرمند استفاده نکردن از هنرهای ایرانی را ایراد دومی می داند که امسال کمتر در این جشنواره مشاهده می شد. او می گوید: کاری در احمدآباد دیدم که تحت تأثیر گلیم ها و گبه های ایرانی اما به شکل مدرن بود. همیشه می گفتیم از هنرهای ایرانی استفاده و با بیان مدرن سنت ها را زنده کنید.

او ادامه می دهد: کارهایی کوچک و جزئی هم در گوشه و کنار شهر دیدم که تحت تأثیر آرایه ها و

کاشی کاری های حرم بودند. همیشه در این سال ها از هنرمندان درخواست داشتیم کاشی های حرم را به عنوان یکی از نمادهای هویتی مشهد بدانند و آن ها را در زندگی شهری به شکل مدرنی بیان کنند، مثلا گوشه های ایستگاه های اتوبوس را دیدم که نواری از کاشی های حرم داشتند. مهدوی این پیشرفت را محصول بلوغ جشنواره هنرهای

مهدی یک پسر:

ما ساکن شهری هستیم که مقصد بسیاری از مسافران و زائران است؛ شهری که دارای قدمت فرهنگی و سابقه ادبی و هنری است. باید بتوانیم داستان های شهر را برای مخاطبانی که به این شهر می آیند روایت کنیم. برای مثال داستان هایی درباره حضرت رضا^(ع) و شهر مشهد، شخصیت های مهم مشهد مانند فردوسی، دفاع مقدس، آداب و رسوم و سنن مردم. ما تا کنون اغلب به صورت نمادین با این موضوعات برخورد کرده ایم و کمتر سراغ روایت کردن رفته ایم.

یک پسر می گوید: این مدل در دنیا هم تجربه شده است. در اکسپوها که هر پنج سال یک بار در دنیا برگزار می شود هر کشوری یک پاوین دارد که در آن روایت خودش را می گوید. یکی از پیشنهادهایی که پارسال مطرح کردیم این بود که فضاهایی را در یک فضای متمرکز در اختیار استان های مختلف قرار دهیم که آن ها پاوینی بزنند و آداب، سنت ها و رسومی را که درباره زیارت امام رضا^(ع) دارند نمایش بدهند. می توان تمهیداتی از این دست اندیشید که هم آورده های فرهنگی اجتماعی و هم آورده های اقتصادی برای شهر داشته باشند.

● جشنواره هنرهای شهری مشهد به بلوغ رسیده است

احسان مهدوی هنرمند طراح گرافیستی است که در سال های ۹۱، ۹۲ و ۹۷ دبیر و داور بخش هایی از جشنواره هنرهای شهری مشهد بوده است. اودر ارزیابی خوداز جشنواره امسال به دو المانی اشاره می کند که به گفته او ایراد مهم سال های قبل را داشتند، اول اینکه

به لبشان می آورد، کار خوبی است، درحالی که این ها اصلا ملاک های خوبی نیستند. خیلی چیزها آدم ها را خوشحال می کنند و خیلی چیزها هستند که آدم ها دوست دارند با آن ها عکس بگیرند ولی لزوما به رشد شهروندان و بلوغ فرهنگی کمک نمی کنند.

● المان های علمی باید از فیلتر هنر رد شوند

احسان مهدوی درباره پهنه علم و ورود فناوری و علم به عرصه هنر شهری نیز می گوید: هنر جدید در دنیا خیلی پیشتاز است و ما باید حتما در گیر آن شویم، از جمله هنرهای جدید ویدئوآرت، پرفورمنس و جلوه های نوری ویژه که می توانیم از آن ها در هنرهای شهری بهره ببریم. اساسا هنر شهری یک کار گروهی است، یعنی باید یک نقاش، یک معمار، یک فیزیک دان، یک جامعه شناس و... با هم کار کنند. همکاری حرفه های متفاوت به ارتقای جشنواره هنرهای شهری خیلی کمک می کند. او نقدی هم بر این بخش دارد و در این باره می گوید:

زهرا رهبرنیا:

مقدمات بیشتری باید برای رشد هنرهای شهری فراهم شود. مقدماتش هم این است که باید هزینه کرد. باید کارگاه های تبدیل ایده به اجرا با حضور متخصصان فنی برگزار شوند

بهتری برگزار شود، اما من نمی توانم از زاویه کار هنری به آن نگاه کنم. کارهایی تمام علمی در آن هستند و به صورت کامل با علمی و آموزش دارند. شاید لازم باشد این ها را موسسه ای مانند پارک علم و فناوری بدون اینکه اصلا به بخش هنری وارد شود به شکل علمی کار کند.

او می افزاید: وقتی پای هنر وسط می آید، ما در جست وجوی یک چیز ویژه و یگانه هستیم، به این معنا که وقتی آن را می بینیم، فکر کنیم هیچ جا تا حالا آن را ندیده ایم، چیزی که فقط به ذهن یک آدم رسیده است. ما نیاز به اتاق فکریایی داریم که در آن از چندین حرفه با هم فکر کنند و چه بهتر که در این نشست ها دانشمندان علمی هم بیایند و کارهایشان بیشتر از فیلتر هنر رد شود. او با بیان اینکه جشنواره استقبال از بهار باید پوست بیندازد، می گوید: این جشنواره سال ۸۹ ناگهان گل کرد و سال ۹۲ اوج گرفت. آن سال ها آغاز خیلی خوبی داشت و طراوت عجیبی به شهر داد.

احسان مهدوی:

صرفا شاد کردن کار هنر شهری نیست و کار شهر بازی است. هنر شهری باید به شهروند سواد بدهد و باعث خلاقیت شهروند شود و او را به فکر فروبرد. این ویژگی هنر شهری است که ما خیلی وقت ها از آن دور بوده ایم

عکس: علیرضا مسکنان خورشید

گویي شهر تکان خورده بود. اما هر چه جلو می رود، بیشتر رنگ و بوی تکرار و کهنگی به خود می گیرد و این خوب نیست. وقتش است که جشنواره یک پوست اندازی اساسی داشته باشد. مثلا همین ترکیب علم و هنر یا به روز کردن هنرهای گذشته یک تحول خوب است ولی بیشتر از این باید باشد. باید اتاق فکریایی برگزار کرد و متخصصان را جمع کرد تا کارها را با گفت وگو و مشورت چکش کاری کنند و در نهایت یک اثر جدید و جذاب از آن در بیاورند.

● مدیران فرهنگی مشهد درک خوبی از هنرهای شهری دارند

زهرا رهبرنیا، هنرمند دیگری که امسال نیز در بخش داوران جشنواره هنرهای شهری مشهد حضور داشت، پیش از همه بر ضرورت تدوین کتابچه ای برای توصیف و توضیح تکنیک و ایده های هنرمندان تأکید می کند و می گوید: این کتاب که می تواند نوعی بیانییه هنرمندان خالق آثار هنرهای شهری در جشنواره های بهاری باشد، باید عکس آثار، ویژگی ها و نقد و بررسی آن ها و حتی نظرات مخاطبان را شامل شود تا بتواند در بهبود کیفیت در دوره های بعدی تأثیر خود را بگذارد.

او جشنواره هنرهای شهری مشهد را بسیار پیشروتر از شهرهای دیگر توصیف می کند، با این حال می گوید: جا دارد که جشنواره در بخش هنرهای تعاملی قوت بگیرد. دوستان تلاش کرده اند اما به نظر می آید مقدمات بیشتری باید برای رشد هنرهای شهری فراهم شود. مقدماتش هم این است که باید هزینه کرد. باید کارگاه های تبدیل ایده به اجرا با حضور متخصصان فنی برگزار شوند. باید پذیرفت که بخش تعاملی خیلی جلو نرفته است و لازم است بر آن تمرکز بیشتری شود. بسیاری از شهرداری های شهرهای دیگر اغلب دنبال بازگشت مالی هستند، درحالی که این یک حوزه فرهنگی است. خوبی شهر مشهد این است که مدیریتانش درک خوبی از هنرهای شهری دارند و دنبال برگشت مالی از آن ها نیستند. این هنرمند اضافه می کند: قطعا مخاطبان به آثار بزرگ نمایی عادت کرده اند و از این گونه آثار استقبال می کنند ولی آثار تعاملی از بابت موضوعاتی مانند شرم در دنیا مورد بررسی علمی قرار گرفته اند. صاحب نظران می گویند شاید خیلی ها رویشان نشود بیایند وسط ماجرا و عادت کرده اند که منفعلانه از کنار اثری عبور کنند. اثر تعاملی مخاطب را به خود جذب می کند و بررسی ها نشان می دهند که این ماجرا مانند وپروس مسری است. به تدریج افراد استقبال می کنند و آن تأثیرگذاری فرهنگی در نهایت اتفاق می افتد.

فیلم سینمایی «فرجه»

فیلم سینمایی «کفرناحوم»

دو کشور ایران و ژاپن و با موضوع صلح و جنگ تولید شده است. ساعت ۱۹:۳۰ دوشنبه، ۲۸ فروردین، در پردیس سینمایی هوزبه به صورت اختصاصی اکران خواهد شد. در این فیلم دکتر شیوزوکی تسویا، پروفیسور گرهارد فرای لینگر، نوریوکی آسا کورا، محمود بنکدارنیا و پرویز پرستویی بازی می کنند. عسکری تصریح کرد: فیلم سینمایی «اسلو» به کارگردانی بارتلت شر در ساعت ۱۶ در پردیس سینمایی مهر کوهسنگی برای عموم اکران خواهد شد. رئیس حوزه هنری انقلاب اسلامی خراسان رضوی خاطرنشان کرد: نشست کتاب شناسی آثار سید مرتضی آوینی با حضور محمد مهدی خالقی، فیلم ساز مشهیدی، در ۲۸ فروردین (بعد از افطار) در فروشگاه کتاب شهر برگزار خواهد شد. وی از اکران اختصاصی فیلم سینمایی «غریب، در این هفته خبر داد و گفت: این اثر محمد حسن لطیفی که درباره سردار محمد بروجردی است ۲۹ فروردین، ساعت ۱۶ با حضور هنرمندان در سالن شماره ۴ پردیس

ساعت ۱۶ با حضور هنرمندان در سالن شماره ۴ پردیس

برگزاری نمایشگاه «سیایک» در گالری بن بست

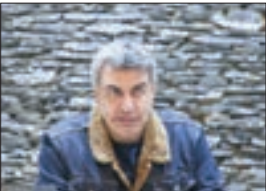

نمایشگاه گروهی نقاشی «سیاتیک» از روز گذشته جمعه، ۲۵ فروردین ماه، در گالری بن بست برگزار خواهد شد. این نمایشگاه با آثاری از بهاره انتظاری، مهرداد آزاد، محمدرضا اکابریان، شیرین بابازاده، محمد جعفر پاکروان، حمید حلیمی، سهیلا دیزگلی، غلامحسین سهرابی، علی سیران، ایمان صادقی، شهناز علی پور، ندا عظیمی، عبدا... علوی، علی فرجی، طاهر موسوی، حسین واحد، محمدحسن مالدار، ملیحه توسلیان و رضا خلیلی برگزار خواهد شد و تا روز چهارشنبه، ۳۰ فروردین، نیز ادامه خواهد داشت. زمان بازدید از این نمایشگاه عصرها از ساعت ۱۷ تا ۲۱ خواهد بود.

اخبار هنرمندان مشهدی

محسن اسلام زاده، فیلم ساز مشهدی:

مستند ساز انقلابی باید «درد» داشته باشد

محسن اسلام زاده، چهره سال هنر انقلاب در حوزه مستندسازی، ضمن اشاره به تعریف مستند انقلابی از نگاه خود، تأکید کرد که مستند ساز انقلابی باید «درد» داشته باشد. این فیلم ساز مشهدی در گفت وگو با مهر درباره دریافت این نشان گفت: واقعیت این است که شخصا انتظار چنین انتخابی را نداشتم. اکنون در سفر افغانستان هستم و وقتی با پیام های تبریک افراد مختلف روبه رو شدم، متوجه ماجرا نبودم. بعد از آن بود که نام خود را در فهرست چهره های سال هنر انقلاب در حوزه مستند دیدم و واقعا یکه خوردم. حس می کنم از این به بعد کار برایم سخت تر می شود. هم از منظر تولید مستند و هم از منظر ارتباط با جوان ترها در دنیا می مستند، از این به بعد مسیر سخت تری را پیش رو دارم. وی افزود: طبیعتا بعد از این کارهایم بیشتر زیر ذره بین می رود و با دقت بیشتری دنبال می شود. امیدوارم بتوانم سطح کارم را نسبت به قبل از دریافت این عنوان بالاتر ببرم و سوزهای جذاب تری را برای مستندسازی پیدا کنم. اسلام زاده درباره تعریف هنر انقلابی در حوزه مستندسازی هم گفت: مستند انقلابی مانند هنر انقلابی اثری است که به آرام های امام ^(و) رهبری پایبند باشد و در عین حال مشکلات و دغدغه های مردم در آن دیده شود. مستند انقلابی باید صرفا باید روایتگر پیروزی انقلاب اسلامی یا پیروزی بر داعش باشد. گستره مستند انقلابی می تواند ژانرهای متنوعی را دربر بگیرد، از مسائل و آسیب های اجتماعی که امروز کشور درگیر آن هاست تا افزایش آمار طلاق و حتی موضوعات منطقه ای مانند حقایق در سیستان، یا مقاصد اقتصادی. وی تأکید کرد: به هر چه که مسئله مردم باشد، می توان در قالب مستند انقلابی پرداخت و این دایره از آسیب شناسی جریان خصوصی سازی در کشور تا مسائل مرتبط با محیط زیست و حیات وحش را در بر می گیرد. هنر انقلابی همه این موضوعات را در بر می گیرد و یک مستند ساز انقلابی باید مبتنی بر وسع و امکاناتی که در اختیار دارد در چارچوب همین موضوعات فعالیت کند تا بتواند مشکلی از مشکلات کشور را رفع کند.

چارسوق هنر

حسن روح الامین از «شهید قدس» رونمایی کرد

جدیدترین اثر حسن روح الامین با عنوان «شهید قدس» توسط کانون هنر شیعی رونمایی و منتشر شد. به گزارش مهر، حسن روح الامین، هنرمند نقاش که هم زمان با مناسبت های آیینی، مذهبی و ملی، اثر جدید خلق می کند و آثارش اکثرا همسو با ائمه اطهار^(ع) و اهل بیت^(ع) است، به مناسبت روز قدس و مبارزات مردم مظلوم فلسطین اثری جدید خلق کرده است. در میانه این نقاشی، شهید حاج قاسم سلیمانی نیز به چشم می خورد که دغدغه آزادسازی قدس را داشت. این اثر با عنوان «شهید قدس» و با موضوع استکبار ستیزی، شهید و شهادت، فلسطین و مقاومت اسلامی با تکنیک دیجیتال پینت (نقاشی دیجیتال) خلق شده است. همچنین در گوشه این اثر، خوش نویسی «شهید قدس» را مسعود نجابتی انجام داده است.

سریال «سیاه چاله» اول اردیبهشت می آید

سریال جدید «سیاه چاله»، از یکم اردیبهشت در شبکه نمایش خانگی پخشش را آغاز می کند. به گزارش صبا، اولین قسمت از سریال «سیاه چاله» با بازی مهراڻ احمدی، حسن پورشیرازی و ژاله صامتی جمعه، یکم اردیبهشت ماه، ساعت ۱۲ ظهر پخش خواهد شد. هدایت هاشمی، غلامرضا نیکخواه، شهره سلطانی، شهرام شاه حسینی، عباس جمشیدی فر، التاز حبیبی و مجید نوروزی از دیگر بازیگران این سریال هستند. «سیاه چاله» به کارگردانی حسین نمازی و تهیه کنندگی سعید خانی ساخته شده است و داستان آن از این قرار است که همه چیز از خط لوله نفت در یک خانه قدیمی شروع می شود و اعضای خانه وقتی متوجه می شوند که لوله نفت اصلی از زیر زمین خانه شان رد شده است....

خبر ویژه

هفته هنر انقلاب اسلامی با محوریت برننامه های حوزه هنری خراسان رضوی از ۲۶ تا ۳۰ فروردین ماه در مشهد برگزار می شود.

رئیس حوزه هنری انقلاب اسلامی خراسان رضوی در گفت وگو با شهرآرآ با بیان این خبر درباره علت تأخیر برگزاری برنامه های هفته هنر انقلاب اسلامی گفت: با توجه به هم زمانی گرامیداشت این هفته با ایام پرفیض شب های قدر تصمیم گرفتیم از امروز برنامه های هفته هنر انقلاب اسلامی را در مشهد برگزار کنیم.

مجید عسکری افزود: آغازگر برنامه های هفته هنر انقلاب اسلامی غبارروبی مزار شهدای امنیت و مرحوم سید محسن مصطفی زاده است که امروز شنبه ساعت ۱۰ صبح در بهشت رضا^(ع) مشهد برگزار می شود.